

Sınıf Öğretmenlerinin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programına Yönelik Görüşlerinin Değerlendirilmesi

Evaluation of Primary School Teachers' Opinions Regarding Curriculum of Traffic Safety Course For The Primary School 4th Grade

Birsel AYBEK

Çukurova Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Eğitim Programları ve Öğretim ABD, Adana, Türkiye

Serkan ASLAN

Milli Eğitim Bakanlığı, Sarıcan İlkokulu, Elazığ, Türkiye

Makalenin Geliş Tarihi : 08.01.2015

Yayına Kabul Tarihi: 29.04.2015

Özet

Bu çalışma, sınıf öğretmenlerinin ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programına yönelik görüşlerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden biri olan olgubilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Elazığ ili Karakoçan ilçesinde görev yapan 23 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırma verileri açık-uçlu sorulardan oluşan anket formu kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre öğretmenler; ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının öğrencilerin günlük hayatlarında kullanacakları bilgiler kazandıklarını, kazanımların öğrencilerin seviyelerine uygun olduğunu, ünitelerin içeriğinin ve öğrenci ders kitabındaki metinlerin öğrenci seviyesine uygun olduğunu, öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan araç-gereçlerin yetersiz olduğunu, tamamlayıcı ölçme-değerlendirme araçlarını (performans, proje ölçeği, portfolyo gibi) kullandıklarını, dersle ilgili araç-gereçlerin temin edilmesi gerektiğini belirtmişlerdir. Araştırma sonunda, bulgulara paralel olarak öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: *Trafik, trafik güvenliği dersi, program değerlendirme.*

Abstract

This study has been carried out to assess opinions of the class teachers regarding the educational program of the traffic safety course for the primary school 4th grade. In the research, phenomenology, which is one of the qualitative research patterns, has been used. 23 class teachers serving in Karakocan district of Elazığ province constitute the study group of the research. Research data have been collected by using a questionnaire consisting of open-ended questions. Descriptive analysis is used to analyze the data. According to the findings, teachers indicated that the students gained knowledge that they would use in their daily lives from the educational program of the traffic safety course for the primary school 4th grade, gains were

in accordance with the levels of the students, contents of the units and texts in the schoolbooks were suitable for the level of the students, tools used in the process of teaching and learning were insufficient, they used supplementary measurement-assessment tools (performance, project scale, portfolio, etc.), equipment related to the course must be supplied. At the end of the research, suggestions in parallel with the findings have been developed.

Keywords: *Traffic, traffic safety course, program evaluation.*

1. Giriş

Yirmi birinci yüzyılda bilimsel bilgi artarak ilerlemekte ve bu ilerleme sayesinde teknolojiye, sosyal hayatta değişimler olmaktadır. Bu değişimler neticesinde eğitimde de değişimler meydana gelmekte ve gelişmiş ülkeler başta olmak üzere bütün ülkeler eğitim programlarında değişikliğe gitmektedir. Geliştirilen eğitim programlarıyla birlikte, bireylerin çağa ayak uydurmaları amaçlanmaktadır. Türkiye’de de, 2005-2006 eğitim-öğretim yılında yapılandırıcılık yaklaşımını temele alarak ilkökul programlarında değişikliğe gidilmiştir. İlkokul trafik güvenliği dersi öğretim programı da bu yaklaşımı temele alarak düzenlenmiştir.

Trafik eğitimi, trafikte yer alan insan unsurunun eğitim kurumlarında veya eğitim kurumları dışında trafik ve trafik kazaları konusunda bilinçlendirmek, bilgi ve beceri kazandırarak trafik sorununun önlenmesi için gerekli olan davranışların kazandırılmasıdır (Hatipoğlu, Özdemir ve Öztürk, 2012). Türkiye’de, trafik ile ilgili eğitim ilkökul yıllarından itibaren verilmektedir. Bunun için ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programı hazırlanmıştır. Türkiye’deki çocukların, yollardaki kazalara karışma (kazaya neden olma, yaralanma veya hayatını kaybetme) oranlarının, diğer ülkelerden çok daha fazla olduğu bilinmektedir. Bunun en temel nedeninin, çocukların trafik ortamı ile ilgili bilgi ve becerilerinin yetersizliğinden kaynaklandığı yapılan araştırmalar ortaya koymaktadır. Bu nedenle, trafik eğitiminin daha ilkökul yıllarından itibaren verilmesi ve öğrencilerin trafik ile ilgili bilgilendirilmeleri önem arz etmektedir. İlkokul trafik güvenliği dersi öğretim programının genel amacı çocuklarda “trafik güvenliği bilinci”ni oluşturmak ve gelecekte trafik kuralları konusunda duyarlı davranışlar sergileyecek bireylerin yetiştirilmesini sağlamaktır. Trafik güvenliği dersi öğretim programı ile (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2011);

1. Trafikte tehlikeden korunmak,
2. Tehlike yaratmamak,
3. Bireyin, trafiğin ne olduğunu anlamasını sağlamak,
4. Öğrencilerde trafik güvenliği bilinci oluşturmak,
5. Trafikle ilgili olumlu değer yargısı oluşturmak,
6. Trafikte diğer bireylere saygı göstermek, “ben” yerine “biz” bilincini geliştirmek,
7. Trafik kuralları konusunda duyarlılık geliştirmek ve duyarlı bireylerin sayısını artırmak,
8. Öğrenciler aracılığıyla ailelerin trafik konusundaki duyarlılıklarını artırmak amaçlanmaktadır.

İlkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programında, iki ünite bulunmaktadır. Bunlar trafik bilinci ve ilkyardımdır (MEB, 2011). Bu üniteler; çocuklarda kurallara uyma, olumlu davranış geliştirme ve etik değerler ilkeleri temel alınarak yapılandırılmıştır. Bu yapılandırmalar, şöyle özetlenebilir (MEB, 2011):

1. Trafik kurallarına ve trafikteki tehlikelere karşı duyarlılık geliştirmek,
2. Duyarlı davranışlar sergileyen bireylerin sayısını artırmak,
3. Trafik sisteminin işleyişi hakkında bilgi vermek,
4. Trafığı gözlemlmek, sesini dinlemek, yorumlamak ve ona göre davranmak,
5. Trafik işaret ve ışıklarının anlamlarını bilmek,
6. Trafik kurallarına yönelik olumlu değer yargısını yerleştirmek,
7. Güvenli trafik davranışını, güvenli yaşam biçimine dönüştürebilmek,
8. Güvenli trafik uygulamalarına etkin katılım ve katkıda bulunabilmek,
9. Bilgiyi davranışa dönüştürmek, çocuklar aracılığıyla yakın çevresindeki yetişkinlerin davranışlarını değiştirmek,
10. Trafik sorunlarını önleme ve çözmeye yeni öneriler geliştirmek,
11. Trafik konusunda düşüncelerini sağlamak,
12. Kaza anında kimlerden ve nasıl yardım isteyeceğini bilmek.

Eğitim programının iyi hazırlanması ve uygulanması ne denli önem taşıyorsa, o programın bilimsel yöntemler izlenip uygun araçlarla değerlendirilmesi ve bu değerlendirme bulgularının program tasarısına yansıtılması, yani programın geliştirilmesi daha kaliteli programlara ulaşmada o denli önem taşımaktadır (Tyler, 1949; Fitzpatrick, Sanders and Worthen, 2004). Trafik güvenliği öğretim programının yukarıdaki amaçlarının gerçekleştirilmesi ve trafik bilincine sahip bireylerin yetiştirilebilmesi için, öğretim programının program geliştirme ilkelerine dayalı olarak geliştirilmesi (Ornstein & Hunkins, 1993) ve değerlendirilmesi gerekmektedir. Posner (1995)'a göre program değerlendirme, birey ya da bir grup tarafından programdaki obje, kişi, ya da bir takım işlemlerin değeri hakkında karar verme sürecidir. Stufflebeam (1999) benzer bir tanımla program değerlendirmeyi, bazı kitlelere bir amacın değeri hakkında program tasarısı ve uygulaması ile ilgili yardım etme olarak tanımlamaktadır. Gredler (1996) program değerlendirmeyi programlar, kurslar, eğitim yazılımları ve diğer öğretim materyalleri hakkında bilgi toplamayı içerecek etkinliklerin bütünü olarak tanımlamaktadır. Özçelik (1998) ise program değerlendirmenin, eldeki bilgilere anlam verme, onları belli amaçlara elverişlilik, belli koşulları karşılama, belli anlamlarda olup olmama bakımından yorumlama işlemi olduğunu belirtmektedir. Erden (1998) de program değerlendirmenin, gözlem ve çeşitli ölçme araçları ile eğitim programının etkililiği hakkında veri toplama ve elde edilen verilerle programın etkililiğinin işaretçileri olan ölçütlerle karşılaştırıp yorumlama ve programın etkililiği hakkında karar verme süreci olduğunu belirtmektedir. Bu bakımdan program değerlendirme, program hakkında karar verme işi olarak yorumlanabilir (Ornstein ve Hunkins, 1993).

İlkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi, haftada bir saat olarak uygulanmaktadır. Araştırmacılar tarafından, ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının; öğrencilerin öğrenmesine katkısı, kazanımlarına, içeriğine,

uygulama sürecinde kullanılan öğretmen kılavuz kitabı, ders ve çalışma kitabına, öğrenme-öğretme sürecine, değerlendirme boyutuna ve dersin daha etkili ve verimli nasıl işlenebileceğine yönelik öğretmenlerin görüşlerinin alınması araştırmaya değer bir konu olarak düşünülmüştür. Nitelikli programların oluşturulabilmesi için öğretim programlarının değerlendirilmesine yönelik araştırmaların yapılması önem arz etmektedir. Çünkü, öğretim programlarının değerlendirilmesi nitelikli programların geliştirilmesine katkı sağlayacaktır. İlgili alanyazın incelendiğinde, Türkiye'de ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programına yönelik herhangi bir araştırmaya rastlanılmamıştır. Bu nedenlerden yola çıkılarak böyle bir çalışmanın yapılmasına karar verilmiştir. Ayrıca ulaşılan bulguların yapılacak olan program geliştirme çalışmalarına ışık tutacağı ve alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programını öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirmektir. Bu doğrultuda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

Milli Eğitim Bakanlığı ilkokullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının;

1. Öğrencilerin öğrenmesine ve öğretime olan katkılarına ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Kazanımlarına ilişkin görüşleri nelerdir?
3. İçeriğine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Uygulama sürecinde kullanılan öğretmen kılavuz kitabı, ders kitabı ve öğrenci çalışma kitabına ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Öğrenme-öğretme sürecine ilişkin görüşleri nelerdir?
6. Değerlendirme boyutuna ilişkin görüşleri nelerdir?
7. Daha etkili ve verimli olabilmesine ilişkin görüş ve önerileri nelerdir?

2. Yöntem

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada, nitel araştırma modeli kullanılmıştır. Nitel araştırma, gözlem, görüşme, doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 39). Nitel araştırma, araştırılan problemin miktarı, sayısı, sıklığı ve yoğunluktan ziyade problemin ölçülemeyen ya da ölçülmesi kolay olmayan yönleri yani problemin süreci ve anlamıyla yakından ilgilenir (Denzin ve Lincoln, 2012). Denzin ve Lincoln'e (2012) göre, nitel araştırmacı araştırmasının doğal ortamında çalışır ve araştırdığı olayı, olayın içindeki insanların anlamlandırdığı haliyle yorumlar. Bu araştırmada da, öğretmenlerin görüşleri yazılı olarak alınıp algıları ortaya çıkarılmaya

çalışıldığından nitel araştırma modeli kullanılmıştır.

Araştırmanın Deseni

Bu araştırmada, nitel araştırma desenlerinden biri olan *olgubilim deseni* kullanılmıştır. Bireylerin bir olguya ilişkin yaşantılarını, algılarını ve bunlara yüklediği anlamları ortaya çıkarma olgubilim araştırma deseninin amacıdır (Johnson ve Christensen, 2004). Olgular yaşadığımız dünyada olaylar, deneyimler, algılar, yönelimler, kavramlar ve durumlar gibi çeşitli biçimlerde de karşımıza çıkabilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırmada da, sınıf öğretmenlerinin ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programı ile ilgili deneyimlerinden yola çıkarak görüşleri değerlendirilmeye çalışıldığı için olgubilim deseni kullanılmıştır. Olgubilim araştırmalarında veri analizi yaşantıları ve anlamları ortaya çıkarmaya yöneliktir. Sonuçlar betimsel bir anlatım ile sunulur ve sık sık doğrudan alıntılara yer verilir. Bunun yanında ortaya çıkan temalar ve örüntüler çerçevesinde elde edilen bulgular açıklanır ve yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırmada ele alınan olgu, ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programıdır. Patton (2002), incelenen olgunun özüne inebilmek için farklı bireylerin görüşlerinin detaylı bir şekilde incelenmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu araştırmada da, incelenen olgunun özüne inebilmek için farklı okullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programı ile ilgili görüşleri detaylı bir şekilde ele alınıp incelenmeye çalışılmıştır.

Çalışma Grubu

Olgubilim araştırmalarında, olguyu açıklayacak bireylerin dikkatli bir şekilde seçilmeli ve olguyu yansıtabilecek birincil kişilerle çalışılmalıdır (Creswell, 2007; Patton, 2002). Araştırma bu nedenle, amaca dayalı olarak ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programını net bir şekilde değerlendirebileceği düşünülen dördüncü sınıf öğretmenleri ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu, 2013–2014 eğitim-öğretim yılında ilkökul dördüncü sınıflarda görev yapan 23 ilkökul sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden *ölçüt örnekleme yöntemi* kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme, zengin bilgiye sahip olduğu düşünülen durumların derinlemesine çalışılmasına olanak vermektedir (Patton, 1997). Ölçüt örnekleme yöntemindeki temel anlayış ise, önceden belirlenmiş bir dizi ölçütü karşılayan durumların çalışılmasıdır. Sözü edilen ölçüt ya da ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir ya da daha önceden hazırlanmış bir ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu doğrultuda araştırmacılar tarafından öğretmenlerin; (1) sınıf öğretmenliğinden mezun olması, (2) en az iki yıllık öğretmen olması, (3) gönüllü olarak çalışmaya katılması ölçüt olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin sınıf öğretmenliği mezunu olma ölçütünün belirlenmesinin sebebi, ilkökul dördüncü sınıflarda görev yapan birçok öğretmenin alandan mezun olmayıp ücretli öğretmen olarak görev yapıyor olmalarıdır. Bu öğretmenlerin dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programı ile ilgili yeterli bilgileri olmayacağından böyle bir ölçütün olması gerektiği düşünülmüştür. En az iki yıllık öğretmen olmaları ölçütünün belirlenmesinin sebebi, öğretmenlerin tecrübeli olması nedeniyle dördüncü sınıf trafik güvenliği öğretim programını daha iyi bir şekilde değerlendirebilecekleridir. Bu nedenle, araştırmacılar tarafından böyle bir ölçüt belirlenmiştir. Araştırmacılar

tarafından, ulaşılan öğretmenler arasından gönüllü olanların çalışmaya katılması da bir ölçüt olarak belirlenmiştir. Çünkü araştırmaya gönüllü olarak katılan öğretmenlerden daha sağlıklı bilgi alınacağı düşünülmüştür. Çalışma grubundaki öğretmenlerin özellikleri Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Çalışma Grubunun Özellikleri

Grup	f
Cinsiyet	
Kadın	10
Erkek	13
Eğitim Durumu	
Lisans	22
Yüksek Lisans	1
Kıdem Yılı	
2-5 yıl	5
6-10 yıl	11
11-15 yıl	3
16-20 yıl	1
21 yıl ve üstü	3
Toplam	23

Tablo 1 incelendiğinde; erkek öğretmenlerin ($f:13$) kadın öğretmenlerden ($f:10$) fazla olduğu görülmektedir. Öğretmenlerin eğitim durumları incelendiğinde çoğunluğunu lisans mezunu ($f:22$) oldukları ve kıdem yıllarının 6-10 yıl arası ($f:11$) olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı

Sınıf öğretmenlerinin ilkökul dördüncü trafik güvenliği bilgiler dersi öğretim programı ile ilgili görüşlerini belirlemek amacıyla bir anket formu hazırlanmıştır. Anket formunda katılımcıların kişisel bilgilerini belirlemek için altı soru ve ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programı ile ilgili görüşlerini belirleyebilmek için yedi açık-uçlu soru bulunmaktadır. Açık-uçlu sorular, literatür taraması yapılarak ve ilkökul dördüncü sınıfta görev yapan iki öğretmenin görüşleri dikkate alınarak hazırlanmıştır. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalında (ABD) görev yapan bir öğretim üyesinin görüşlerine başvurularak anket formuna son şekli verilmiştir. Hazırlanan anket formu araştırmanın ölçütlerine uyan farklı okullarda görev yapan ilkökul dördüncü sınıf öğretmenlerine uygulanarak, öğretmenlerin görüşleri yazılı olarak alınmıştır. Araştırma, 07-15/04/2014 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Anket uygulanırken öğretmenlere araştırmanın amacı açıklanmış ve anketteki soruları samimi bir şekilde cevaplamalarının araştırmanın amacına ulaşması için önemli olduğu söylenilmiştir. Anket ikinci araştırmacı tarafından ilçede bulunan ilkökullara götürülmüş ve öğlen arası öğretmenler odasında öğretmenlere dağıtılıp veriler bu şekilde toplanmıştır. Her bir anketin cevaplanması ortalama 25 dakika sürmüştür.

Verilerin Analizi

Verilerin analizinde, öğretmenlerin ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programına yönelik görüşlerini belirleyebilmek için betimsel analiz kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2011: 224) göre betimsel analiz, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmak amacıyla yapılır. Betimsel analizde elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Bu çalışmada, görüşme sorularına dayalı olarak temalar daha önceden belirlenmiştir. Betimsel analizde, görüşülen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir biçimde yansıtmak amacıyla doğrudan alıntılara sık sık yer verilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 224). Bu çalışmada da, katılımcıların görüşlerinden doğrudan alıntılar yapılmıştır. Verilerin analizi için ilk olarak öğretmenlerden elde edilen 23 anket okunaklık açısından değerlendirilmiş ve yazıların okunaklığı açısından herhangi bir sorunun olmadığı gözlemlenmiştir. Bu nedenle anketler word dosyasına aktarılmamıştır. Her bir katılımcıdan elde edilen veriler, sorular bazında ayrı ayrı incelenerek kodlama yapılmıştır. Daha sonra her bir tema altında yer alan kodların frekansları hesaplanmış ve tablolar halinde düzenlenilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşleri Ö:1, Ö:2,...Ö:23 şeklinde düzenlenerek görüşlere bulgular bölümünde yer verilmiştir. Araştırmada, bir katılımcı anket formundaki soruya birden fazla görüş yazmıştır.

Araştırmada Geçerlik ve Güvenirlik:

Mills (2003), geçerlik ve güvenirlilik kavramlarının nicel araştırmalara özgü kavramlar niteliğinde olduğunu ve nitel araştırmaların temel ilkeleri ile temel paradigması ile çeliştiğini belirtmiştir. Bu nedenle bu araştırmada, geçerlik ve güvenirlilik kavramlarının yerine inandırıcılık, aktarılabilirlik, tutarlılık ve teyit edilebilirlik kavramları kullanılmıştır.

1. İnandırıcılık (credibility): Nitel araştırmalarda inandırıcılığı sağlamaya dönük işlemlerden biri araştırmanın gerçekleştirildiği durumun, katılımcıların ve temaların ayrıntılı bir şekilde betimlenmesidir. Bu ayrıntılı betimleme okuyucuya açıklamaların inandırıcılığını anlamlandırma fırsatı sunarken, aynı zamanda bulguların benzer durumlara uygulanabilirliği konusunda karar vermesi için de olanak sağlar (Creswell ve Miller, 2000). Johnson ve Christensen ise (2004), nitel araştırmanın raporlaştırılmasında katılımcıların özellikleri ile ilgili bilgilerin verilmesinin, nitel araştırmanın inandırıcılığını arttıracaklarını belirtmişlerdir. Bu araştırmada da, katılımcıların özellikleri ile ilgili bilgiler verilerek, araştırmanın inandırıcılığı artırılmaya çalışılmıştır. Merriam (1998), inandırıcılığı sağlayabilmek için, araştırmanın bir uzmana sunulmasını önermiştir. Bu araştırmada da, inandırıcılığı sağlayabilmek için araştırma, Çukurova Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretim ABD'nde görev yapan bir öğretim üyesine sunulmuş ve uzmanın görüşleri doğrultusunda araştırmada düzenlemeler yapılmıştır. İnandırıcılığı arttırmak için yapılan bir diğer strateji ise, verilerin analizini katılımcılara sunma ve ulaşılan sonuçların katılımcılar tarafından teyit edilmesini sağlamadır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu nedenle, araştırma sonuçları araştırmaya katılan iki sınıf öğretmeni tarafından teyit edilmiştir. Ayrıca araştırmacılar, araştırmanın tüm aşamalarında mümkün olduğunca objektif olmaya dikkat etmiştir.

2. Aktarılabilirlik (transferability): Yıldırım ve Şimşek'e (2011) göre nitel

araştırmalarda, araştırma verilerinin elde edildiği ortama benzer bir ortamın tekrar elde edilmesi mümkün olmadığı için, yapılan araştırmanın genellenebilmesi mümkün değildir. Bu nedenle nitel araştırmalarda araştırmanın aktarılabilir olması üzerinde durulur. Guba ve Lincoln (1985), araştırmanın aktarılabilirliğini sağlamak için verilerin detaylı bir şekilde betimlenmesini, doğrudan alıntılara yer verilmesini ve okuyucuya anlaşılır bir şekilde sunulması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu araştırmada da, araştırmanın aktarılabilirliğini sağlamak için veriler detaylı bir şekilde betimlenmiş, katılımcılardan doğrudan alıntılar yapılmış ve okuyucunun anlayabileceği şekilde sunulmuştur.

3. Tutarlılık (dependability): Araştırmanın tutarlılığını artırmak için çalışmada elde edilen bulguların tamamı yorum ve genelleme yapılmadan doğrudan okuyucuya sunulmuştur. Ayrıca araştırma sürecinde elde edilen tüm veriler, araştırmacıları tarafından ayrı ayrı incelenip kodlanmıştır. Araştırmacıların birbirinden bağımsız olarak kullandıkları kodların tutarlılığı için görüş uyumlarına bakılmıştır. Görüş ayrılığı durumunda da, araştırmacılar tarafından uzlaşma çalışması yapılmıştır (Silverman, 2005).

4. Teyit Edilebilirlik (confirmability): Araştırmada elde edilen ham veriler ve kodlamalar ilgililerin inceleyebilmelerine imkân sunmak için araştırmacılar tarafından saklanmaktadır.

3. Bulgular

Araştırmada elde edilen sonuçlar öğretmenlerin ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programına yönelik “*öğrencilerin öğrenmesine ve öğretime olan katkılarına ilişkin görüşleri, kazanımlarına ilişkin görüşleri, içeriğine ilişkin görüşleri, uygulama sürecinde kullanılan öğretmen kılavuz kitabı, ders kitabı ve öğrenci çalışma kitabına ilişkin görüşleri, öğrenme-öğretme sürecine ilişkin görüşleri, değerlendirme boyutuna ilişkin görüşleri, daha etkili ve verimli olabilmesine ilişkin görüş ve önerileri*» olmak üzere yedi başlık altında ele alınıp incelenmiştir.

1. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının Öğrencilerin Öğrenmesine ve Öğretime Olan Katkılarına İlişkin Görüşleri

Öğretmenlerin ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının öğrencilerin öğrenmesine ve öğretime olan katkılarına ilişkin görüşleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının Öğrencilerin Öğrenmesine ve Öğretime Olan Katkılarına İlişkin Görüşleri

	Kodlar	f
1	Öğrencilerin trafik ile ilgili günlük hayatta kullanacakları bilgileri kazandırmaktadır.	7
2	Öğrencilerin trafik kurallarını tanımalarını sağlamaktadır.	4
3	Öğrenciler çevrelerindeki trafik levhalarını tanımaktadırlar.	4
4	Öğrenciler ulaşım türlerini tanımaktadırlar.	3

	Kodlar	f
5	Öğrenciler ilkyardımın ne olduğu ve nasıl yapıldığı hakkında bilgi vermektedir.	2
6	Öğrenciler trafik kurallarına uymada daha hassas davranmaktadırlar.	2
7	Öğrencilere ilkyardım çantasının ne olduğu ve nasıl hazırlandığını öğretmektedir.	2
8	Öğrencilere trafik unsurlarını tanıtmaktadır.	2
Toplam		26

Tablo 2 incelendiğinde, öğretmenlerin çoğu (f:7) tarafından öğrencilerin trafik güvenliği dersinde günlük hayatlarında kullanacakları bilgiler kazandıkları belirtilmiştir. Bu konuda Ö:17'nin görüşü şu şekildedir: *“Trafik dersinde öğrenciler günlük hayatlarında kullanacakları bilgiler kazanmaktadırlar. Örneğin, kaldırımda nasıl yürünmesi gerektiği, karşıdan karşıya geçerken nelere dikkat etmesi gerektiği gibi. Bu bilgiler sayesinde öğrenciler sokakta daha dikkatli oluyorlar.”* Tabloda ikinci sırada öğretmenler tarafından (f:4) öğrencilerin bu ders sayesinde trafik kurallarını tanıdıkları belirtilmiştir. Ö:21'in görüşü şu şekildedir: *“Trafik güvenliği dersinde öğrenciler trafik kurallarının neler olduğunu tanımaktadırlar. Bu ders sayesinde öğrenciler trafik kurallarını öğreniyorlar. Caddede, sokakta daha dikkatli davranıyorlar.”* Öğretmenlerin 4'ü öğrencilerin bu derste çevrelerindeki trafik levhalarını tanıdıklarını belirtmişlerdir. Bu konuda Ö:11'in görüşü şu şekildedir: *«Trafik dersinde öğrencilere çevrelerinde karşılaştıkları trafik levhalarını tanıtıyoruz. Bu şekilde levhaları öğrenip, bu levhaların niçin gerekli olduğunu anlıyorlar. Levhaların korunması gerektiğinin önemini fark ediyorlar.»* Öğretmenler tarafından, öğrenciler trafik güvenliği dersi sayesinde ulaşım türlerini tanıdıkları (f:3) belirtilmiştir. Ö:5'in görüşü şu şekildedir: *“Öğrenciler trafik dersinde ulaşım türlerinin neler olduğunu öğreniyorlar. Bu sayede çevrelerindeki ulaşım türlerini sınıflandırabiliyorlar.»* Öğretmenler tarafından, trafik güvenliği dersinde öğrenciler ilkyardımın ne olduğu ve nasıl yapıldığı hakkında bilgi sahibi oldukları (f:2) belirtilmiştir. Ayrıca öğretmenler tarafından, öğrenciler trafik kurallarına uymada daha hassas davrandıkları (f:2), öğrencilerin ilkyardım çantasının ne olduğu ve nasıl hazırlandığını öğrendikleri (f:2) ve trafikteki unsurları tanıdıkları (f:2) belirtilmiştir. Bazı öğretmenlerin konu hakkındaki görüşleri şu şekildedir:

“Bu ders sayesinde öğrenciler trafik kurallarına uyuyorlar ve bu konuda daha hassas oluyorlar. Bu nedenle bu dersin öğrencilere trafik ile ilgili çok katkısının olduğunu düşünüyorum.” Ö:13

“Trafik güvenliği dersinde öğrencilere ilkyardım çantasının ne olduğunu ve nasıl hazırlanması gerektiğini, içinde nelerin olması gerektiğini öğretiyoruz. İlkyardım çantasının önemini anlatıyoruz. Bu bakımdan bu dersin öğrencilere büyük bir katkı sağladığını düşünüyorum.” Ö:3

“Öğrenciler bu ders sayesinde çevrelerindeki trafik unsurlarını tanıyorlar. Örneğin, mahallenin, sokağın, caddenin ne olduğunu öğreniyorlar. Trafik ışıklarının ne anlama geldiğini öğreniyorlar.” Ö:7

2. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının Kazanımlarına İlişkin Görüşleri

Öğretmenlerin ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının

kazanımlarına ilişkin görüşleri Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının Kazanımlarına İlişkin Görüşleri

	Kodlar	f
1	Kazanımlar öğrenci seviyelerine uygundur.	11
2	Kazanımlar günlük yaşamla ilgilidir.	7
3	Kazanımlar açık ve anlaşılırdır.	4
4	Kazanım sayıları yeterlidir.	2
5	Kazanım sayısı fazladır.	1
6	Kazanımlar çevre koşulları dikkate alarak hazırlanmamıştır.	1
Toplam		26

Tablo 3 incelendiğinde, öğretmenlerin çoğu (f:11) kazanımların öğrencilerin seviyelerine uygun olduğunu belirtmişlerdir. Ö:8'in bu konu hakkında görüşü şu şekildedir. *"Ben trafik dersinin kazanımlarının öğrencilerin seviyelerine uygun olduğunu düşünüyorum. Öğrenciler bu kazanımları kazanıyorlar."* Tabloda ikinci sırada öğretmenler tarafından, kazanımların günlük yaşamla ilgili olduğu (f:7) belirtilmiştir. Nitekim Ö:23'ün konuyla ilgili görüşü şu şekildedir: *"Trafik güvenliği dersinin kazanımları öğrencilerin günlük yaşamlarıyla ilgilidir. Günlük yaşamında kullanacakları bilgileri içermektedir. Örneğin, trafik kurallarını ve trafik levhalarını tanıyorlar. Trafik ışıkları hakkında bilgi sahibi oluyorlar. Güvenli geçiş yerleri hakkında bilgi sahibi oluyorlar. Bu da öğrencilerin günlük yaşamlarını kolaylaştırmaktadır."* Öğretmenlerin 4'ü tarafından kazanımların açık ve anlaşılır olduğu belirtilmiştir. Bu konuda, Ö:20'nin görüşü şu şekildedir: *"Trafik dersinin kazanımları gayet açık ve anlaşılır bir şekilde yazılmıştır."* Öğretmenler tarafından, kazanım sayılarının yeterli olduğu (f:2) belirtilmiştir. Bu konu hakkında Ö:6'nın görüşü şu şekildedir: *"Ben trafik güvenliği dersinin kazanım sayılarının yeterli olduğunu düşünüyorum. Kazanımlar çok fazla değil. Nitekim öğretim programını zamanında bitiriyorum."* Buna karşın bir öğretmen tarafından kazanım sayılarının fazla olduğu belirtilmiştir. Ö:2'nin görüşü şu şekildedir: *"Trafik dersinin kazanımları bence fazla. Biraz daha azaltılabilir. Ders saati az olduğu için kazanımları kazandırmakta güçlük çekiyorum."* Bir öğretmen, trafik güvenliği dersi öğretim programının çevre koşullarını dikkate alarak hazırlanmadığını belirtmiştir. Ö:9'un görüşü şu şekildedir: *"Trafik güvenliği dersi öğretim programının çevre koşullarını dikkate alarak düzenlenmediğini düşünüyorum. Bulduğum ilçede doğru dürüst bir trafik ışığı ve trafik levhaları yok. Onu geçtim kaldırım bile yok. Bu şartlar altında bu dersin kazanımlarının bir anlam ifade etmediğini düşünüyorum."*

3. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının İçeriğine İlişkin Görüşleri

Öğretmenlerin ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının içeriğine ilişkin görüşleri Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının İçeriğine İlişkin Görüşleri

	Kodlar	f
1	Üniteler öğrenci seviyesine uygundur.	8
2	Üniteler güncel hayatla ilişkilidir.	6
3	Üniteler kazanımlara uygundur.	5
4	Üniteler bilimsel bilgi içermektedir.	3
5	Bazı üniteler öğrenci seviyesinin üstündedir.	2
6	İçerik hazırlanırken çevre koşulları dikkate alınmamıştır.	2
Toplam		26

Tablo 4 incelendiğinde, öğretmenlerin çoğu (f:8) ünitelerin öğrenci seviyesine uygun olduğunu belirtmişlerdir. Ö:14'ün bu konudaki görüşü şu şekildedir: *“Trafik dersine ait üniteler öğrencilerin seviyelerine uygun olarak hazırlanmış. Üniteleri işlerken sorun yaşamıyorum. Öğrencilerim ünitelerdeki konuları çok iyi anlıyorlar.”* Tabloda ikinci sırada öğretmenler tarafından, ünitelerin güncel hayatla ilişkili olduğu (f:6) belirtilmiştir. Bu konuda Ö:15'in görüşü şu şekildedir: *“Ben ünitelerin öğrencilerin seviyelerine uygun olduğunu düşünüyorum. Öğrenci seviyeleri gözeticilerle ünitelerin programa konulduğunu düşünüyorum.”* Öğretmenlerin 5'i ünitelerin kazanımlara uygun olduğunu belirtmişlerdir. Ö:1'in görüşü şu şekildedir: *«Trafik dersindeki ünitelerin kazanımlara uygun olarak hazırlandığını düşünüyorum. Ünitelerdeki etkinlikler kazanımlarla ilgilidir.»* Öğretmenler tarafından, ünitelerin bilimsel bilgiler içerdiği (f:3) belirtilmiştir. Bu konuda Ö:4'ün görüşü şu şekildedir: *“Trafik dersinin üniteleri bilimsel bilgi içermektedir. Öğrencilere trafik güvenliği ile ilgili bilimsel bilgiler vermekte. Örneğin, ilkyardımda neler yapması gerektiği, nasıl suni teneffüs yapılır, kazalarda yaralılara ne gibi yardımda bulunulacağı hakkında bilgiler veriyor.”* Öğretmenler tarafından, bazı ünitelerin öğrencilerin seviyeleri üstünde olduğu (f:2) belirtilmiştir. Bu konuda Ö:10'nun görüşü şu şekildedir: *“Bence trafik dersinin üniteleri öğrenci seviyesinin üstünde. Örneğin sürücü ünitesindeki etkinlikleri öğrencilerim pek anlayamıyorlar.”* Öğretmenler tarafından, içeriğin çevre koşulları dikkate alınmadan hazırlandığı (f:2) belirtilmiştir. Ö:12'nin bu konudaki görüşü şu şekildedir: *“Ben ünitelerin çevre koşullarının dikkate alınarak hazırlanmadığını düşünüyorum. Ünitelere baktığımızda çevrelerinde görecekleleri herhangi bir konunun olmadığını görüyoruz. Bulduğumuz ilçede ne bir trafik ışığı var ne de levhası. Ayrıca ünitelerde alt geçit, üst geçit, metro, tramvay gibi konular var. İlçemizde bunların örneği yok. Bu da öğrencilerin öğrenmelerini güçleştiriyor.”*

4. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının Uygulanması Sırasında Kullanılan Öğretmen Kılavuz Kitaplarına, Öğrenci Ders ve Çalışma Kitaplarına İlişkin Görüşleri

Öğretmenlerin ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının uygulanması sırasında kullanılan öğretmen kılavuz kitaplarına, öğrenci ders ve çalışma kitaplarına ilişkin görüşleri Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının Uygulanması Sırasında Kullanılan Öğretmen Kılavuz Kitaplarına, Öğrenci Ders ve Çalışma Kitaplarına İlişkin Görüşleri

	Kodlar	f
1	Ders kitabındaki metinler öğrenci seviyesine uygundur.	6
2	Öğretmen kılavuz kitapları ders işlenirken öğretmenlere yardımcı olmaktadır.	4
3	Ders ve çalışma kitabındaki etkinlikler öğrencilerin seviyelerine uygundur.	4
4	Ders kitabı açık ve anlaşılır bir dille yazılmıştır.	3
5	Ders kitabındaki metinler günlük hayatla ilişkilidir.	3
6	Ders ve çalışma kitaplarındaki etkinliklere ait görseller öğrenci seviyelerine uygundur.	3
7	Ders ve çalışma kitaplarındaki etkinlikler öğrenci seviyesine uygun değildir.	2
8	Ders ve çalışma kitapları çevre koşulları dikkate alınarak hazırlanmamıştır.	2
9	Öğrenci çalışma ve ders kitaplarındaki etkinlikleri yetiştirememekteyim.	1
Toplam		28

Tablo 5 incelendiğinde, öğretmenlerin çoğu (f:6) ders kitabındaki metinlerin öğrenci seviyesine uygun olduğunu belirtmişlerdir. Ö:16'nın bu konudaki görüşü şu şekildedir: *"Ben trafik ders kitabındaki metinlerin çok iyi seçildiğini düşünüyorum. Öğrencilerin seviyeleri düşünülerek onların anlayabileceği şekilde hazırlanmış."* Tabloda ikinci sırada öğretmenler tarafından, öğretmen kılavuz kitaplarının ders işlerken kendilerine yardımcı olduğu (f:4) belirtilmiştir. Bu konuda Ö:18'in görüşü şu şekildedir: *"Öğretmen kılavuz kitabı dersin nasıl işlenmesi gerektiğini göstermekte ve bu bakımdan bize oldukça yardımcı olmaktadır. Şahsen ben öğretmen kılavuz kitabından çok memnunum."* Öğretmenlerin 4'ü ders ve çalışma kitaplarındaki etkinliklerin öğrencilerin seviyelerine uygun olduğunu belirtmiştir. Nitekim Ö:19'un görüşü şu şekildedir: *"Trafik ders ve çalışma kitabındaki etkinliklerin dördüncü sınıf öğrencilerinin seviyeleri gözetilerek hazırlanmış olduğunu düşünüyorum. Öğrenciler etkinlikleri anlıyorlar ve kolayca yapabiliyorlar."* Buna karşın 2 öğretmen tarafından ders ve çalışma kitabındaki etkinliklerin öğrenci seviyesine uygun olarak hazırlanmadığı belirtilmiştir. Bu konuda Ö:3'ün görüşü şu şekildedir: *"Ben ders ve çalışma kitabındaki etkinliklerin öğrenci seviyesine uygun olarak hazırlanmadığını düşünüyorum. Örneğin sürücü ünitesindeki etkinlikleri öğrencilerim yaparlarken çok zorlanıyorlar."* Öğretmenler tarafından, ders kitabının açık ve anlaşılır bir dille yazıldığı (f:3) belirtilmiştir. Ö:22'nin bu konu hakkında görüşü şu şekildedir: *"Trafik ders kitabındaki metinler çok iyi hazırlanmış. Öğrencilerin anlayacağı, açık bir dille yazılmış. Öğrencilerim metinleri seerek okuyor ve çok iyi anlıyorlar."* Öğretmenler tarafından, ders kitabındaki metinlerin günlük hayatla ilişkili olduğu (f:3) belirtilmiştir. Ö:13'ün bu konu hakkında görüşü şu şekildedir: *"Ders kitabındaki metinler öğrencilerin günlük hayatlarıyla ilgilidir. Günlük hayatlarında karşılaşacakları olaylar anlatılıyor. Öğrencilerin konuyu anlamaları kolaylaşıyor."* Öğretmenler tarafından, ders ve çalışma kitaplarındaki etkinliklere ait görsellerin öğrencilerin seviyelerine uygun olduğu (f:3) belirtilmiştir. Ö:15 *"Ben ders ve çalışma kitaplarındaki görselleri çok beğeniyorum. Resimler öğrencilerin seviyelerine uygun bir şekilde hazırlanmış. Öğrencilerimde resimleri çok beğeniyorlar."* Ayrıca öğretmenler tarafından, ders ve çalışma kitaplarının çevre koşulları dikkate alınarak hazırlanmadığı (f:2) ve öğrenci çalışma ve ders kitaplarındaki etkinlikleri yetiştiremedikleri (f:1) belirtilmiştir. Bazı öğretmenlerin konu ile ilgili görüşleri şu şekildedir:

“Trafik ders ve çalışma kitaplarının çevre koşullarının dikkate alınarak hazırlanmadığını düşünüyorum. Ders ve çalışma kitaplarındaki etkinlikler öğrencilerin çevrelerinde göremeyecekleri konuları içeriyor. Bu da öğrencilerimin öğrenmelerini olumsuz etkiliyor.” Ö:16

“Ben ders ve çalışma kitaplarındaki etkinlikleri yetiştirmekte güçlük çekiyorum. Etkinliklerin bazıları uzun olduğu için öğrencilerim yapamıyor ve bu nedenle zaman yetmiyor.” Ö:21

5. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının Öğrenme-Öğretme Sürecine İlişkin Görüşleri

Öğretmenlerin ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının öğrenme-öğretme sürecine ilişkin görüşleri Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının Öğrenme-Öğretme Sürecine İlişkin Görüşleri

Kodlar	f
1 Öğrenme-öğretme sürecinde kullanabileceğim araç-gereçler yetersizdir.	8
2 Öğrencilerin seviyelerini göz önünde bulundurarak yöntem ve teknikler seçiyorum.	6
3 Öğrenciyi aktif kılan yöntem ve teknikleri (drama, kubaşık öğrenme, beyin fırtınası gibi) kullanıyorum.	5
4 Öğrenme-öğretme sürecinde daha çok görsel etkinlikler düzenliyorum.	3
5 Öğretmen merkezli (düz anlatım, soru cevap gibi.) yöntem ve teknikler kullanıyorum.	3
6 Teknolojik araç gereçleri kullanıyorum.	3
7 Öğretim ortamı öğrenci merkezli yöntem ve tekniklerin uygulanmasına uygun değil.	2
Toplam	30

Tablo 6 incelendiğinde, öğretmenlerin çoğu (f:8) öğrenme-öğretme sürecinde kullanabilecekleri araç-gereçlerin yetersiz olduğunu belirtmiştir. Ö:20’nin bu konudaki görüşü şu şekildedir: “Ben en çok öğretme sürecinde araç-gereç yetersizliğinden dolayı sorun yaşıyorum. Bu derste kullanabileceğim araç-gereçler yetersiz olduğu için dersi etkili işleyemiyorum.” Tabloda ikinci sırada öğretmenler tarafından, öğrencilerin seviyeleri göz önünde bulundurularak yöntem ve tekniklerin seçildiği (f:6) belirtilmiştir. Bu konuda Ö:14’in görüşü şu şekildedir: “Ben trafik dersinde yöntem ve teknikleri, öğrencilerimin seviyelerini göz önünde bulundurarak seçiyorum. Onların seviyelerine göre dersi işlediğim takdirde, ders daha iyi geçiyor.” Tabloda üçüncü sırada öğretmenler tarafından, öğrenciyi aktif kılan yöntem ve teknikleri (drama, kubaşık öğrenme, beyin fırtınası gibi) kullandıkları (f:5) belirtilmiştir. Ö:11’in görüşü şu şekildedir: “Ben dersimde daha çok öğrenci merkezli çağdaş yöntemleri (drama, beyin fırtınası) kullanıyorum. Öğrenciler derste daha aktif olduklarında derste daha çok eğleniyorlar ve dersi daha iyi anlıyorlar.” Öğretmenlerin 3’ü trafik güvenliği dersinde daha çok görsel etkinlikler düzenlediklerini belirtmişlerdir. Bu konuda Ö:23’ün görüşü şu şekildedir: «Ben görsel etkinlikler düzenleyerek dersi işlemeye çalışıyorum. Bu şekilde öğrencilerin dersi daha iyi anladıklarını düşünüyorum.» Öğretmenler tarafından, öğretmen merkezli (düz anlatım, soru cevap gibi.) yöntem ve teknikler kullandıkları (f:3) belirtilmiştir. Bu konuda Ö:19’un görüşü şu şekildedir: “Ben dersimde genel-

likle anlatım ve soru-cevap tekniğini kullanıyorum.” Öğretmenler tarafından, trafik güvenliği dersinde teknolojik araç gereçleri kullandıkları (f:3) belirtilmiştir. Ö:8’in bu konu hakkındaki görüşü şu şekildedir: “Ben dersimde daha çok projeksiyon kullanıyorum. Bu şekilde öğrencilerim konuları daha iyi anlıyor ve ders daha verimli geçiyor.” Öğretmenler tarafından, öğretim ortamının öğrenci merkezli yöntem ve tekniklerin uygulanmasına uygun olmadığı (f:2) belirtilmiştir. Ö:5’in bu konu hakkında görüşü şu şekildedir: “Çalıştığım okul köy okulu olduğundan sınıfimin koşulları pek iyi değil. Sınıfimin koşulları trafik dersinde uygulanması gereken öğrenci merkezli yöntem ve tekniklere uygun değil.”

6. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının Değerlendirme Boyutuna İlişkin Görüşleri

Öğretmenlerin ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının değerlendirme boyutuna ilişkin görüşleri Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının Değerlendirme Boyutuna İlişkin Görüşleri

	Kodlar	f
1	Tamamlayıcı ölçme-değerlendirme araçlarını (performans, proje ölççeği, portfolyo gibi) kullanıyorum.	9
2	Ölçme-değerlendirme araçlarının öğrencilerin seviyelerine uygun olmasına dikkat ederim.	6
3	Kullandığım ölçme-değerlendirme araçları öğrencilerin eksikliklerini belirlemektedir.	3
4	Geleneksel ölçme-değerlendirme araçlarını (yazılı, sözlü, çoktan seçmeli test gibi) kullanıyorum.	3
5	Öğretim programındaki ölçme-değerlendirme araçları öğrencileri çok boyutlu değerlendirilmektedir.	2
6	Ölçme-değerlendirme araçlarını belirlerken zamanı göz önünde bulundururum.	2
7	Ölçme-değerlendirme araçlarını belirlerken sınıfın koşullarına dikkat ederim.	1
Toplam		26

Tablo 7 incelendiğinde, öğretmenlerin çoğu (f:9) tamamlayıcı ölçme-değerlendirme araçlarını (performans, proje ölççeği, portfolyo gibi) kullandıklarını belirtmişlerdir. Ö:6’nın görüşü şu şekildedir: “Trafik dersinde daha çok performans, portfolyo gibi çağdaş ölçme araçlarını kullanıyorum. Bu şekilde öğrencilerimi daha iyi değerlendirdiğimi düşünüyorum.” Tabloda ikinci sırada öğretmenler tarafından, trafik güvenliği dersinde öğrencilerin seviyelerine uygun ölçme-değerlendirme araçlarını seçtikleri (f:9) belirtilmiştir. Bu konuda Ö:15’in görüşü şu şekildedir: “Ben bu derste kullanacağım ölçme-değerlendirme araçlarını belirlerken öğrencilerimin seviyelerine uyup uymadığına dikkat ederim. Aksi takdirde çok iyi sonuçlar alamayabilirim.” Tabloda üçüncü sırada öğretmenler tarafından, kullanılan ölçme-değerlendirme araçlarının öğrencilerin eksikliklerini belirlediği (f:3) belirtilmiştir. Ö:7’nin görüşü şu şekildedir: “Trafik güvenliği dersinde kullandığım ölçme-değerlendirme araçları sayesinde öğrencilerimin eksikliklerini belirleyebiliyorum ve daha sonra bu eksiklikleri gidermek için çalışmalar yapıyorum.” Öğretmenlerin 3’ü geleneksel ölçme-değerlendirme araçlarını kullandıklarını belirtmişlerdir. Bu konuda Ö:13’ün görüşü şu şekildedir: «Ben trafik dersinde daha çok yazılı, çoktan seçmeli gibi araçları kullanarak değer-

lendirme yapıyorum. Ancak bu araçlarla öğrencileri çok iyi bir şekilde ölçüp değerlendirdiğimi düşünmüyorum.” Öğretmenlerin 2’si tarafından, trafik güvenliği dersi öğretim programındaki ölçme-değerlendirme araçlarının öğrencileri çok boyutlu değerlendirdiği belirtilmiştir. Ö:19’un görüşü “Trafik dersi öğretim programının önerdiği ölçme-değerlendirme araçları öğrencilerin tutumlarını, yeteneklerini, becerilerini, bilgilerini değerlendirmektedir. Öğrencileri çok boyutlu değerlendirmektedir.” şeklindedir. Öğretmenler tarafından, ölçme-değerlendirme araçlarını belirlerlerken daha çok zamanı göz önünde bulundurdıkları (f:2) belirtilmiştir. Bu konu hakkında Ö:10’nun görüşü şu şekildedir: “Trafik dersinde ölçme ve değerlendirme araçlarını belirlerken zamana dikkat ederim. Kısa bir zamanda gerçekleştirilebilecek ölçme-değerlendirme araçlarını kullanmayı tercih ederim.” Öğretmenler tarafından, ölçme değerlendirme araçlarını belirlerken sınıfın koşullarını dikkate aldıklarını (f:2) belirtilmiştir. “Trafik güvenliği dersinde, ölçme-değerlendirme araçlarını sınıfta uygulayabileceğim şekilde belirlerim. Örneğin bir performans görevini yaparken sınıfımın koşullarını dikkate alarak yaptırım.”

7. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının Daha Etkili ve Verimli Olabilmesine İlişkin Görüşleri ve Önerileri

Öğretmenlerin ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının değerlendirme boyutuna ilişkin görüşleri Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. Öğretmenlerin İlkokul 4. Sınıf Trafik Güvenliği Dersi Öğretim Programının Daha Etkili Verimli Olabilmesine İlişkin Görüşleri ve Önerileri

Kodlar	f
1 Araç-gereç temin edilmeli.	11
2 Öğrenci ders ve çalışma kitapları çevre koşulları göz önünde bulundurularak hazırlanmalı.	4
3 Ders kitabındaki görseller iyi hazırlanmalı.	3
4 Öğrenci ders ve çalışma kitapları öğrencilerin seviyelerine göre hazırlanmalı.	3
5 Ders saati arttırılmalı.	3
6 Velilerle işbirliği yapılmalı.	2
7 Trafik güvenliği dersi için ayrı bir derslik oluşturulmalı.	2
8 Trafik müdürlüğü tarafından öğrencilere eğitim verilmeli.	1
Toplam	29

Tablo 8 incelendiğinde öğretmenlerin 11’i, araç-gereç temin edilmesine yönelik öneri geliştirmişler. Ö:18’in görüşü şu şekildedir: “Trafik dersinin daha etkili ve verimli olabilmesi için okullara bu derste kullanılacak araç-gereçler temin edilmeli.” Tabloda ikinci sırada öğretmenlerin 4’ü tarafından, öğrenci ders ve çalışma kitapları çevre koşulları göz önünde bulundurularak hazırlanmalı önerisi geliştirilmiştir. Nitekim Ö:17’nin görüşü şu şekildedir: “Ben bu derste en çok ders ve çalışma kitaplarının çevre koşullarına uygun olmamasından dolayı sorun yaşıyorum. Bu nedenle, ders ve çalışma kitapları çevre koşulları düşünülerek hazırlanmalıdır.” Tabloda öğretmenlerden 3’ü tarafından, ders kitabındaki görseller iyi hazırlanmasına yönelik öneri getirilmiştir. Ö:13’ün görüşü “Bence ders kitabındaki görseller öğrenci seviyeleri düşünülerek daha iyi hazırlanmalı.” Öğretmenlerin 3’ü, öğrenci ders

ve çalışma kitapları öğrencilerin seviyelerine göre hazırlanması gerektiği önerisini geliştirmişler. Bu konuda Ö:15'in görüşü şu şekildedir: “Öğrenci ders ve çalışma kitapları kesinlikle öğrencilerin seviyeleri düşünülerek hazırlanmalıdır.” Ayrıca öğretmenler tarafından, ders saati artırılmalı (f:2), velilerle işbirliği yapılmalı (f:2), trafik güvenliği dersi için ayrı bir derslik oluşturulmalı (f:2) ve trafik müdürlüğü tarafından öğrencilere ders verilmeli (f:1) önerileri geliştirilmiştir. Bazı öğretmenlerin konu ile ilgili görüşleri ise şu şekildedir:

“Ben trafik dersinin saatini yetersiz buluyorum. Bu nedenle, ders saati artırılmalı.” Ö:9

“Trafik güvenliği dersini işlerken velilerle iş birliği yapılmalı.” Ö:14

“Bence okullarda trafik güvenliği dersine yönelik ayrı bir derslik oluşturulmalı.” Ö:1

“İmkanlar dahilinde emniyetin trafik bölümündeki görev yapan polislerden destek alınarak öğrencilere ders verilmeli. Bu şekilde dersin daha etkili olacağını düşünüyorum.” Ö:3

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

2005-2006 eğitim-öğretim yılından itibaren ilkökul öğretim programlarında *Yapılandırıcılık* yaklaşımı temele alınarak değişiklikler yapılmıştır. İlkokul trafik güvenliği dersi öğretim programı da bu yaklaşımı temele alarak düzenlenmiştir. Trafik güvenliği dersi öğretim programının amacı, çocuklarda “*trafik güvenliği bilinci*”ni oluşturmak ve gelecekte trafik kuralları konusunda duyarlı davranışlar sergileyecek bireylerin yetiştirilmesini sağlamaktır. Bu çalışmada, ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersine yönelik öğretmenlerin görüşlerini belirleyerek bu dersin uygulanmasıyla ilgili genel bir değerlendirmenin yapılması amaçlanmıştır. Bu araştırma, ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi ile ilgili daha önceden az sayıda araştırma yapıldığından öncü bir çalışma niteliği taşıdığı söylenebilir. Dolayısıyla bu konuyla ilgili gerçekleştirilmiş az sayıda araştırmanın olmasından dolayı ilkökul öğretim programlarının değerlendirilmesine yönelik yapılan araştırmalar dâhilinde konu tartışılmaya çalışılmıştır.

Öğretmenlerin ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının öğrencilerin öğrenmesine ve öğretime olan katkılarına ilişkin görüşleri başlığı altında; öğretmenlerin çoğu tarafından öğrencilerin trafik güvenliği dersinde günlük hayatlarında kullanacakları bilgiler kazandıkları belirtilmiştir. Trafik güvenliği dersi öğretim programında yer alan “*Trafik Güvenliği*”, “*Trafik Bilgisi*”, “*İlkyardım*” gibi üniteler öğrencilerin günlük yaşamlarında kullanacakları bilgileri içermektedir. Bu nedenle, öğretmenlerin böyle bir görüş belirttikleri düşünülmektedir. Öğretmenler tarafından öğrencilerin bu ders sayesinde trafik kurallarını tanıdıkları belirtilmiştir. Trafik güvenliği dersi öğretim programının amaçlarından birisi, öğrencilere trafik kurallarının neler olduğunu öğretmektir. Nitekim ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programında trafik kurallarını kapsayan kazanımlar yer almaktadır. Bu nedenle öğretmenlerin böyle bir görüş belirttikleri söylenebilir. Öğretmenler, öğren-

cilerin bu derste çevrelerindeki trafik levhalarını tanıdıklarını belirtmişlerdir. İlkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programında, trafik levhalarını tanıtan kazanımlar yer almaktadır. Öğretmenler tarafından, öğrenciler trafik güvenliği dersi sayesinde ulaşım türlerini tanıdıkları belirtilmiştir. İlkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersinde öğrencilerin çevrelerindeki ulaşım türlerinin ne olduğu öğretilmektedir. Öğretmenler tarafından, trafik güvenliği dersinde öğrenciler ilkyardıma ne olduğu ve nasıl yapıldığı hakkında bilgi sahibi oldukları belirtilmiştir. İlkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programında ilkyardım ile ilgili kazanımlar bulunmakta ve ilkyardım ünitesi yer almaktadır. Bu ünite, öğrencilere ilkyardıma ne olduğu, nasıl yapılacağı ve önemi hakkında bilgi verilmektedir. Bu nedenle, öğretmenlerin böyle bir görüş belirttikleri düşünülmektedir. Ayrıca öğretmenler tarafından, öğrenciler trafik kurallarına uymada daha hassas davrandıkları, öğrencilerin ilkyardım çantasının ne olduğu ve nasıl hazırlandığını öğrendikleri ve trafikteki unsurları tanıdıkları belirtilmiştir.

Öğretmenlerin ilkököl dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının kazanımlarına ilişkin görüşleri başlığı altında; öğretmenlerin çoğu kazanımların öğrencilerin seviyelerine uygun olduğunu belirtmişlerdir. Öğretim programlarının kazanımları, öğrencilerin seviyeleri göz önünde bulundurularak hazırlanması gerekmektedir. Aksi takdirde bu kazanımların kazandırılmasında sorunlar yaşanabilir ve öğretim programının amaçları gerçekleşmeyebilir. Araştırmamızda öğretmenlerin çoğu tarafından, ilkököl dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programına ait ünitelerin kazanımlarının öğrenci seviyelerine uygun olduğunun belirtilmesi araştırmacılar tarafından olumlu olarak değerlendirilmektedir. Yapılan bazı çalışmalar (Bal ve Artut, 2013; Kazu ve Aslan, 2012) incelendiğinde, öğretim programlarının kazanımlarının öğrencilerin seviyelerine uygun olduğu görülmüştür. Öğretmenler tarafından, kazanımların günlük yaşamla ilgili olduğu belirtilmiştir. Trafik güvenliği dersi, günlük yaşamda trafikle ilgili karşılaşılabilecek olayları kapsayan bir derstir. Bu nedenle, trafik güvenliği dersi öğretim programı kazanımlarının günlük yaşamla ilişkili olması büyük önem taşımaktadır. Bahar, Özkaya ve Birol (2011) tarafından yapılan araştırmada da, öğretmenler tarafından dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programındaki kazanımların öğrencilerin günlük hayatlarıyla ilişkili olduğu belirtilmiştir. Öğretmenler tarafından kazanımların açık ve anlaşılır olduğu belirtilmiştir. Öğretim programları hazırlanırken, kazanımların açık ve anlaşılır bir şekilde hazırlanması gerekmektedir. Hazırlanan kazanımların açık ve anlaşılır olması kazanımların doğru bir şekilde anlaşılmasını sağlayacak ve bu kazanımların öğrencilere kazandırılmasını kolaylaştıracaktır. Bahar, Özkaya ve Birol (2011) tarafından yapılan araştırmada da, öğretmenler tarafından dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programındaki kazanımların açık ve anlaşılır olduğu belirtilmiştir. Öğretmenler tarafından, kazanım sayılarının yeterli olduğu belirtilmiştir. Buna karşın bir öğretmen tarafından kazanım sayılarının fazla olduğu belirtilmiştir. Öğretmenlerin, ilkököl dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının kazanımlarını yetiştirmede sorun yaşadıklarından dolayı böyle bir görüş belirttikleri düşünülmektedir. Bir öğretmen, trafik güvenliği dersi öğretim programının çevre koşullarını dikkate alarak hazırlanmadığını belirtmiştir. Araştırmanın yapıldığı ilçe, küçük bir yerleşim yeridir. İlçe merkezinde trafik ışıkları ve trafik levhaları bulunmamaktadır. Bundan dolayı, ilkököl dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programında yer alan

kazanımların kazandırılması güçleşmektedir. Bu nedenle, öğretmenlerin böyle bir görüş belirttikleri düşünülmektedir.

Öğretmenlerin ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının içeriğine ilişkin görüşleri başlığı altında; öğretmenlerin çoğu ünitelerin öğrenci seviyesine uygun olduğunu belirtmişlerdir. İçeriğin öğrenci seviyelerine uygun olarak hazırlanması, kazanımların kolayca kazandırılmasını sağlayabilir. Güven (2008) tarafından yapılan araştırmada, sınıf öğretmenleri yeni ilköğretim programlarına ait içeriğin öğrenci seviyelerine uygun olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenler tarafından, ünitelerin günlük hayatla ilişkili olduğu belirtilmiştir. Trafik güvenliği dersi, günlük yaşamla yakından ilgili olduğundan, bu derste günlük hayatla ilişkili konuların yer alması gerekmektedir. Ayrıca trafik güvenliği dersine ait ünitelerin, öğrencilerin günlük hayatlarıyla ilişkili olması öğrencilerin öğrenmelerine katkı sağlayabilir. Nitekim Gedik (2010) tarafından yapılan araştırmada da, sosyal bilgiler dersinde güncel olayların yer almasının öğrencilerin öğrenmelerine katkı sağladığı ve kalıcılığı arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler ünitelerin kazanımlara uygun olduğunu belirtmişlerdir. Ünitelerin kazanımlara uygun olarak hazırlanması, kazanımların kazandırılmasını kolaylaştırabilir ve öğrencilerin konuları kolayca öğrenmesini sağlayabilir. Gürten (2013) tarafından yapılan araştırmada da, öğretmenler içeriğin kazanımlara uygun olduğunu belirtmişlerdir. Öğretmenler tarafından, ünitelerin bilimsel bilgiler içerdiği belirtilmiştir. Trafik güvenliği dersi öğretim programı, öğrencilere günlük hayatlarında kullanacakları birçok bilgiyi kazandırmaktadır. Bu bakımdan, trafik güvenliği dersi öğretim programının, içeriğinde bilimsel bilgilerin yer alması önem arz etmektedir. Ayrıca ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının bilimsel bilgiler içermesi, öğrencilerin doğru ve güvenilir bilgileri öğrenmelerini sağlayacaktır. Öğretmenler tarafından, bazı ünitelerin öğrencilerin seviyeleri üstünde olduğu belirtilmiştir. Trafik güvenliği dersi öğretim programındaki bazı ünitelerin öğrenci seviyelerinin üzerinde olması, öğrencilerin konuları öğrenememelerine neden olabilir. Ayrıca bu durum, araştırmacılar tarafından ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının bir eksikliği olarak değerlendirilmektedir. Öğretmenler tarafından, içeriğin çevre koşulları dikkate alınmadan hazırlandığı belirtilmiştir. Türkiye farklı coğrafi bölgelerden oluşmaktadır. Bu nedenle, trafik güvenliği gibi günlük hayatla yakından ilişkili bir dersin, bu farklılık dikkate alınarak hazırlanması gerekmektedir. Çünkü bu şekilde öğrencilerin öğrenmeleri daha kolaylaşacak ve bu üniteler öğrenciler için anlam taşıyacaktır. Kırsal kesimde yaşayan bir öğrenci için, metro, tramvay, alt geçit, üst geçit, kaykay, paten gibi kavramlar anlam ifade etmemektedir. Öğrenciler yakın çevresinde bunları görmediğinden dolayı, bu kavramları anlayamamaktadırlar. Bu nedenle, bu farklılık dikkate alınarak ünitelerin hazırlanması önem arz etmektedir.

Öğretmenlerin ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının uygulanması sırasında kullanılan öğretmen kılavuz kitaplarına, öğrenci ders ve çalışma kitaplarına ilişkin görüşleri başlığı altında; öğretmenlerin çoğu ders kitabındaki metinlerin öğrenci seviyesine uygun olduğunu belirtmişlerdir. İlkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin somut işlemler döneminde olduğu genel kabul görmektedir. Bu nedenle, ilkökul trafik güvenliği dersine ait ders kitaplarındaki metinler seçilirken, bu öğrencilerin bilişsel gelişim özellikleri dikkate alınmalıdır. Öğretmenler tarafından,

ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği ders kitabında yer alan metinlerin, bu özellikler dikkate alınarak hazırlandığının belirtilmesi araştırmacılar tarafından olumlu olarak değerlendirilmektedir. Öğretmenler tarafından, öğretmen kılavuz kitaplarının ders işlerken kendilerine yardımcı olduğu belirtilmiştir. Öğretmen kılavuz kitapları ders esnasında öğretmenlere yardımcı olmak üzere hazırlanmıştır. Bu sonuç, öğretmen kılavuz kitaplarının amacına uygun olarak kullanıldığını göstermektedir. Öğretmenler tarafından, ders ve çalışma kitaplarındaki etkinliklerin öğrencilerin seviyelerine uygun olduğu belirtilmiştir. Öğrenci ders ve çalışma kitaplarının öğrencilerin seviyeleri düşünülerek hazırlanması gerekmektedir. Bu şekilde öğrencilerin öğrenmeleri kolaylaşabilir ve öğrenmede kalıcılık sağlanabilir. Buna karşın iki öğretmen tarafından ders ve çalışma kitabındaki etkinliklerin öğrenci seviyesine uygun olarak hazırlanmadığı belirtilmiştir. Yukarıda da belirtildiği üzere, içerik düzenlenirken öğrencilerin seviyeleri göz önünde bulundurulmalıdır. Ancak öğretmenler tarafından böyle bir görüşün belirtilmesi, ders ve çalışma kitaplarının özensiz bir şekilde hazırlandığını düşündürmektedir. Bu bulguya paralel olarak Görgeç, Karaçelik, Kapucu ve Kaya (2008) tarafından yapılan araştırmada, öğretmenlerin çoğu öğrenci çalışma kitaplarının yetersiz bir şekilde hazırlandığını belirtmişlerdir. Öğretmenler tarafından, ders kitabının açık ve anlaşılır bir dille yazıldığı belirtilmiştir. Öğrencilerin konuları anlamaları için öğrenci ders kitabının açık ve anlaşılır bir şekilde yazılması büyük bir önem arz etmektedir. Bu bakımdan, ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği ders kitabının açık ve anlaşılır bir şekilde hazırlanması araştırmacılar tarafından olumlu olarak değerlendirilmektedir. Öğretmenler tarafından, ders kitabındaki metinlerin günlük hayatla ilişkili olduğu belirtilmiştir. Ders kitabındaki metinlerin öğrencilerin günlük hayatlarıyla ilişkili olması, öğrencilerin metinleri daha iyi anlamalarını sağlayacak ve öğrenmelerini kolaylaştıracaktır. Öğretmenler tarafından, ders ve çalışma kitaplarındaki etkinliklere ait görsellerin öğrencilerin seviyelerine uygun olduğu belirtilmiştir. Ders ve çalışma kitaplarındaki görsellerin öğrencilerin seviyelerine uygun olması, öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırabilir ve öğrencilerin derse olan ilgisini arttırabilir. Ayrıca öğretmenler tarafından, ders ve çalışma kitaplarının çevre koşulları dikkate alınarak hazırlanmadığı ve öğrenci çalışma ve ders kitaplarındaki etkinlikleri yetiştiremedikleri belirtilmiştir.

Öğretmenlerin ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının öğrenme-öğretme sürecine ilişkin görüşleri başlığı altında; öğretmenlerin çoğu öğrenme-öğretme sürecinde kullanabilecekleri araç-gereçlerin yetersiz olduğunu belirtmiştir. Etkili bir öğretimin gerçekleşmesi için öğrenme-öğretme sürecinde araç-gereç kullanılması önem arz etmektedir. Ayrıca öğrenme-öğretme sürecinde kullanılan araç-gereçler sayesinde öğrencilerin öğrenmelerini kolaylaştırdığı bilinmektedir. Ancak yapılan bu çalışmada, ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersinde kullanılacak araç-gereçlerin yetersiz olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Bu da, etkili bir öğretimin yapılmamasına neden olup, öğrencilerin öğrenmelerini güçleştirebilir. Bu bulguya paralel olarak Tarman, Ergür ve Eryıldız (2012) tarafından yapılan ve Aykaç (2007) tarafından yapılan araştırmalarda da, araç-gereçlerin yetersiz olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Öğretmenler tarafından, öğrencilerin seviyeleri göz önünde bulundurulurken yöntem ve tekniklerin seçildiği belirtilmiştir. Öğrenci seviyelerinin dikkate alınarak yöntem ve tekniklerin seçilmesi öğrencilerin öğrenmelerine katkı sağlayacaktır. Ayrıca yöntem ve tekniklerin öğrencilerin seviyeleri göz önünde

bulundurularak seçilmesi, öğrencilerin derse olan ilgi ve tutumlarını arttırabilir ve dersin daha etkili ve eğlenceli geçmesini sağlayabilir. Öğretmenler tarafından, öğrenciyi aktif kılan yöntem ve teknikleri (drama, kubaşık öğrenme, beyin fırtınası gibi) kullandıkları belirtilmiştir. 2005-2006 eğitim-öğretim yılında ilkökul öğretim programları yapılandırmacı yaklaşıma dayalı olarak değiştirilmiştir. Bu yaklaşımda, öğrenci temele alınmakta ve öğrenme-öğretme ortamında öğrencinin aktif kılınması gerektiği savunulmaktadır (Durmuş, 2007; Richardson, 2003). Grant (1997) ve Gibson ve McKay (2000) tarafından yapılan çalışmalarda da, yapılandırmacı yaklaşıma dayalı olarak öğrenme-öğretme ortamının en önemli aktörünün öğrenciler olduğu belirtilmiş ve bu nedenle öğrenme-öğretme ortamı düzenlenirken öğrencinin etkin olacağı etkinliklerin kullanılması gerektiği vurgulanmıştır. İlkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programında da, yapılandırmacı yaklaşıma dayalı olarak öğrenciyi aktif kılan çağdaş öğretim yöntem ve teknikleri önerilmektedir. Araştırmada, öğretmenler tarafından ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programında önerilen bu yöntem ve tekniklerin dikkate alınarak, öğrenci merkezli yöntemlerin uygulanması, araştırmacılar tarafından olumlu olarak değerlendirilmektedir. Buna karşın bazı öğretmenler tarafından, öğretmen merkezli (düz anlatım, soru cevap gibi.) yöntem ve teknikleri kullandıkları belirtilmiştir. Bu sonuç, araştırmamızın dikkat çekici sonucudur. Bu durum, öğretmenlerin trafik güvenliği dersi öğretim programını dikkate alarak uygulamadıklarını düşündürmektedir. Ayrıca, öğretmenlerin programın felsefesi, amacı, yapılandırmacı yaklaşımın ne olduğu hakkında yeterli bilgilerinin olmadığını da düşündürmektedir. Ergani (2010) tarafından yapılan araştırmada, öğretmenlerin sosyal bilgiler dersinde soru-cevap gibi geleneksel yöntem ve teknikleri kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler tarafından, trafik güvenliği dersinde daha çok görsel etkinlikler düzenlediklerini belirtilmiştir. Yapılan çalışmalar (Hasırcı, 2005; Poyraz, Çağırğan ve Soy-türk, 2012; Yazıcılar ve Güven, 2009) incelendiğinde, görsel etkinliklere göre düzenlenmiş öğrenme-öğretme ortamının öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkilediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu bakımdan, öğrenme-öğretme sürecinde görsel etkinliklere yer verilmesi, öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde etkileyebilir. Ayrıca öğretmenler tarafından, trafik güvenliği dersinde teknolojik araç gereçleri kullandıkları ve öğretim ortamının öğrenci merkezli yöntem ve tekniklerin uygulanmasına uygun olmadığı belirtilmiştir.

Öğretmenlerin ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının değerlendirme boyutuna ilişkin görüşleri başlığı altında; öğretmenlerin çoğu tamamlayıcı ölçme-değerlendirme araçlarını (performans, proje ölçęęi, portfolyo gibi.) kullandıklarını belirtmişlerdir. 2005-2006 eğitim-öğretim yılında yapılandırmacılık yaklaşımına dayalı olarak geliştirilen öğretim programlarının ölçme-değerlendirme boyutunda, tamamlayıcı ölçme-değerlendirme araçlarının kullanılması gerektiği belirtilmiştir. Öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun ilkökul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersinde daha çok tamamlayıcı ölçme-değerlendirme araçlarının kullandıklarını belirtmeleri araştırmacılar tarafından olumlu olarak değerlendirilmektedir. Yıldırım ve Öztürk (2009) tarafından yapılan araştırmada da, öğretmenler programda önerilen tamamlayıcı ölçme-değerlendirme araçlarını kullandıklarını belirtmişlerdir. Buna karşın bazı öğretmenler tarafından, geleneksel ölçme-değerlendirme araçlarını kullandıklarını belirtilmiştir. Bu da, araştırmamızın

dikkat çekici diğer sonuçlarından birisidir. Öğretmenlerin, ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersinde geleneksel ölçme-değerlendirme araçlarının kullandıklarını belirtmeleri bir eksiklik olarak görülmektedir. Bu durum, öğretmenlerin yeni ilkokul öğretim programlarının 10 yıldan fazla uygulamada olmasına rağmen, hala tamamlayıcı ölçme-değerlendirme araçlarını tanımadıklarını ve kullanamadıklarını düşündürmektedir. Bu bulguya paralel olarak Duran (2013) tarafından yapılan araştırmada da, sınıf öğretmenlerinin çoğunun tamamlayıcı ölçme-değerlendirme araçlarını tanımadıkları ve bu yüzden derslerinde kullanamadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Adanalı ve Doğanay (2010) tarafından yapılan araştırmada da, sosyal bilgiler dersinde alternatif ölçme-değerlendirme yöntemleriyle birlikte geleneksel ölçme-değerlendirme yöntemlerinin birlikte kullanıldığı, ancak öğretmenlerin daha çok geleneksel ölçme-değerlendirme yöntemlerini kullanma eğiliminde oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler tarafından, trafik güvenliği dersinde öğrencilerin seviyelerine uygun ölçme-değerlendirme araçlarını seçtikleri belirtilmiştir. Öğrenci seviyelerine göre ölçme-değerlendirme araçlarının seçilmesi, öğrencilerin daha doğru değerlendirilmelerini sağlayacaktır. Öğretmenler tarafından, kullanılan ölçme-değerlendirme araçlarının öğrencilerin eksikliklerini belirlediği belirtilmiştir. Yeni ilkokul trafik güvenliği dersi öğretim programının ölçme ve değerlendirme boyutunda önerilen tamamlayıcı ölçme-değerlendirme araçları sayesinde öğrencilerin eksiklikleri belirlenip, bu eksikliklerin giderilmesi amaçlanmaktadır. Bu nedenle, öğretmenler tarafından böyle bir görüş belirtildiği düşünülmektedir. Öğretmenler tarafından, trafik güvenliği dersi öğretim programındaki ölçme-değerlendirme araçlarının öğrencileri çok boyutlu değerlendirdiği belirtilmiştir. Yeni ilkokul öğretim programlarında önerilen tamamlayıcı ölçme-değerlendirme araçları sayesinde öğrencilerin çok boyutlu değerlendirilmesi sağlanmaktadır. Bu nedenle, öğretmenler tarafından böyle bir görüşün belirtildiği söylenebilir. Bu bulguya paralel olarak, Karapınar ve Ataman (2010) tarafından yapılan araştırmada da, sosyal bilgiler dersi öğretim programında yer alan ölçme-değerlendirme araçlarının öğrencileri çok boyutlu değerlendirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler tarafından, ölçme-değerlendirme araçlarını belirlerlerken daha çok zamanı göz önünde bulundurdıkları belirtilmiştir. Yeni ilkokul öğretim programlarında önerilen tamamlayıcı ölçme-değerlendirme araçlarının uygulanması esnasında, en çok zaman konusunda sorun yaşanmaktadır (Anıl ve Acar, 2008). Öğretmenler tamamlayıcı ölçme-değerlendirme araçlarını yetiştiremedikleri için derslerinde uygulayamamaktadırlar. Bu nedenle, öğretmenin böyle bir görüş belirttiği düşünülmektedir. Nitekim Kesten ve Özdemir (2010) tarafından yapılan araştırmada, öğretmenler ölçme-değerlendirme araçlarını uygularlarken daha çok zaman konusunda sorun yaşadıklarını ve bu nedenle zamanı dikkate alarak ölçme-değerlendirme araçlarını kullandıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler tarafından, ölçme değerlendirme araçlarını belirlerken sınıfın koşullarını dikkate aldıkları belirtilmiştir. Sınıfın koşulları dikkate alınarak ölçme-değerlendirmenin yapılması, öğrencilerin daha doğru değerlendirilmesini sağlayacaktır.

Öğretmenlerin ilkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının daha etkili ve verimli olabilmesine ilişkin görüşleri ve önerileri başlığı altında; öğretmenlerin çoğu, araç-gereç temin edilmesine yönelik öneri geliştirmişler. Öğretmenler tarafından, öğrenme-öğretme sürecinde daha çok araç-gereç yetersizliğinden dolayı sorun yaşandığı yukarıda belirtilmiştir. Bu soruna dayalı

olarak öğretmenlerin böyle bir öneri geliştirdikleri düşünülmektedir. Ayrıca öğretmenler tarafından; öğrenci ders ve çalışma kitapları çevre koşulları göz önünde bulundurularak hazırlanmalı, ders kitabındaki görseller iyi hazırlanmalı, öğrenci ders ve çalışma kitapları öğrencilerin seviyelerine göre hazırlanmalı, ders saati arttırılmalı, velilerle işbirliği yapılmalı, trafik güvenliği dersi için ayrı bir derslik oluşturulmalı ve trafik müdürlüğü tarafınca öğrencilere ders verilmeli önerileri geliştirilmiştir.

Araştırmanın sonuçlarına dayalı olarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

1. İlkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının kazanımları gözden geçirilip öğrenci gelişim özellikleri, çevre koşulları ve okulların imkânları göz önüne alınarak yeniden düzenlenmelidir.
2. İlkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersine yönelik hazırlanan ders ve çalışma kitaplarının öğrenci seviyelerine uygun hazırlanması yararlı olacaktır.
3. İlkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programında yer alan etkinliklerin öğrenci gelişim özellikleri dikkate alınarak düzenlenmesi programın uygulanabilirliğine katkı sağlayacaktır.
4. İlkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersi öğretim programının ölçme-değerlendirme boyutu ile ilgili öğretmenlerin bilgilendirilmesi yararlı olacaktır.
5. Bu dersin etkili ve verimli bir şekilde uygulanması için öğretmen-veli işbirliğine önem verilmelidir.
6. İlkokul dördüncü sınıf trafik güvenliği dersinde kullanılabilecek eğitim araç-gereçleri Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından temin edilip okullara gönderilmelidir.

5. Kaynakça

- Adanalı, K., & Doğanay, A. (2010). Beşinci sınıf sosyal bilgiler öğretiminin alternatif ölçme-değerlendirme etkinlikleri açısından değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19 (1), 271-292.
- Anıl, D., & Acar, M. (2008). Sınıf öğretmenlerinin ölçme-değerlendirme sürecinde karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüşleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5 (2), 44-61.
- Aykaç, N. (2007). İlköğretim sosyal bilgiler dersi eğitim-öğretim programına yönelik öğretmen görüşleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (22), 46-73.
- Bahar, H.H., Özkaya, F., & Birol, N. (2011). 4. sınıf sosyal bilgiler dersi öğretim programı hakkında öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi (Erzincan örneği). *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13 (1), 1-23.
- Bal, A.P., & Artut, P. (2013). İlköğretim matematik öğretim programının değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2 (4), 164-171.
- Creswell, J. W., & Miller, D.N. (2000). Determining validity in qualitative inquiry. *Theory Into Practice*. 39 (3), 124-130.
- Creswell, J. W. (2007). *Qualitative inquiry & research design: Choosing among five traditions*. California: SAGE.

- Denzin, N.K., & Lincoln, Y.S. (2012). *The landscape of qualitative research: theories and issues*. CA: Sage Publications.
- Duran, A. (2013). *Sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersinde kullandıkları alternatif ölçme-değerlendirme tekniklerine ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Durmuş, S. (2007). *Oluşturmacılık: Teori perspektifler ve uygulama*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Ergani, K. (2010). *İlköğretim 4 ve 5. sınıf sosyal bilgiler dersi öğretim yöntem ve teknikleri ile materyal kullanımına ilişkin öğretmen görüşleri*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Gedik, H. (2010). Güncel olayların ilköğretim sosyal bilgiler derslerinde kullanımı ve öğrenci görüşleri. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11 (2), 97-118.
- Gibson, S., & McKay, R. (2001). What constructivist theory and brain research may offer social studies. *Canada's National Social Studies Journal*. 35 (4). http://www.quasar.ualberta.ca/css/Css_35_4/index35_4.html adresinden 20/04/2014 tarihinde ulaşılmıştır.
- Görgen, İ., Karaçelik, S., Kapucu, N. ve Kaya, İ. (2008). Yeni ilköğretim 1-5 programlarının sınıf öğretmenlerinin görüşlerine göre değerlendirilmesi. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20, 115-146.
- Grant, S. G. (1997). A policy at odds with itself: The tension between constructivist and traditional views in the new york state social studies framework. *Journal of Curriculum and Supervision*, 13 (1), 92-113.
- Lincoln, Y.S., & Guba, E.G. (1985). *Naturalistic inquiry*. California: SAGE.
- Gutek, L. G. (2001). *Eğitime felsefi ve ideolojik yaklaşımlar*. Ankara: ÜtopyaYayınevi.
- Gürten, E. (2013). İlköğretim 5. sınıf İngilizce dersi öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13, 131-146.
- Güven, S. (2008). Sınıf öğretmenlerinin yeni ilköğretim ders programlarının uygulanmasına ilişkin görüşleri. *Milli Eğitim Dergisi*, 177, 224-236.
- Hasırcı, Ö. (2005). *İlköğretim 3. sınıf hayat bilgisi dersinde görsel öğrenme stiline göre düzenlenen öğretimin öğrencilerin akademik başarı ve kalıcılığına etkisi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Hatipoğlu, S., Özdemir, S., & Öztürk, E. (2012). Türkiye’de ilköğretim okullarında verilen trafik eğitiminin farklı ülkelerde verilen eğitimle karşılaştırılarak incelenmesi ve geliştirilmesi için öneriler. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12 (2), 9-22.
- Johnson, B., & Christensen, L. (2004). *Educational research: Quantitative, qualitative and mixed approaches*. Boston: Pearson Education Inc.
- Kabapınar, Y., & Ataman, M. (2010). İlköğretim sosyal bilgiler (4-5. sınıf) programlarındaki ölçme-değerlendirme yöntemlerine ilişkin öğretmen görüşleri. *İlköğretim-Online*, 9 (2), 776-791. <http://ilkogretim-online.org.tr/vol9say2/v9s2m27.pdf> adresinden 20/04/2014 tarihinde ulaşılmıştır.
- Kazu, H., & Aslan, S. (2012). Birleştirilmiş sınıf öğretmenlerinin hayat bilgisi dersi öğretim programına yönelik görüşlerinin incelenmesi (nitel bir araştırma). *Turkish Studies*, 7 (2), 693-706.
- Kesten, A., & Özdemir, N. (2010). Sosyal bilgiler öğretim programının ölçme-değerlendirme boyutunun öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi: Samsun ili örneği. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20 (2), 233-226.
- MEB. (2011). *İlköğretim trafik güvenliği dersi öğretim programı*. Ankara: Devlet Kitaplar Genel Müdürlüğü.

- Merriam, S. (1998). *Qualitative research and case study applications in education*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Mills, G. E. (2003). *Action research a guide for the teacher researcher*. Boston: Pearson Education.
- Patton, M. Q. (1997). *How to use qualitative methods in evaluation*. California: SAGE.
- Patton, M. Q. (2002). *Qualitative research evaluation methods*. California: SAGE.
- Poyraz, C., Çağırğan, D., & Soytürk, İ. (2012). Öğrenme stillerinin ilköğretim 7. sınıf öğrencilerinin matematik başarıları üzerine etkisi. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17, 1-11.
- Richardson, V. (2003). Constructivist pedagogy. *Teachers College Record*, 105 (9), 1623-1640.
- Silverman, D. (2005). *Doing qualitative research: A practical handbook*. London: Sage Publication.
- Tarman, B., Ergür, Ş., & Eryıldız, F. (2012). Yenilenen sosyal bilgiler programına dair bir değerlendirme. *Gaziantep Sosyal Bilimler Dergisi*, 11 (1), 103-135.
- Yazıcılar, Ö., & Güven, B. (2009). Öğrenme stili özelliklerinin dikkate alındığı öğretim etkinliklerini uygulamanın akademik başarı, tutumlar ve hatırd tutma düzeyi üzerindeki etkisi. *İlköğretim-Online Dergisi*, 8 (1), 9-23. <http://ilkogretim-online.org.tr/vol8say1/v8s1m2.pdf> adresinden 20/04/2014 tarihinde ulaşılmıştır.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, F., & Öztürk, B. (2009). Türkçe dersi öğretim programının ölçme değerlendirme ögesi hakkında öğretmen görüşleri. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3 (37), 92-108.

Extended Abstract

Purpose

The purpose of this research is to evaluate the traffic safety curriculum of the primary school fourth grade in accordance with the opinions of the teachers.

Method

In this research, phenomenology pattern, which is one of the qualitative research patterns, has been used. The case addressed in the research is the traffic safety curriculum of the primary school fourth grade. 23 primary school teachers working in the fourth grades of the primary school in 2013–2014 academic year constitute the study group of the research. Among the purposive sampling methods, criteria sampling is used in the study. Accordingly, the teachers (1) having graduated from classroom teaching (2) being teachers at least for two years, (3) voluntarily participating in the study are determined as the criteria by the researchers. A questionnaire has been prepared as a data collection tool. The questionnaire contains six questions for determination of personal information of the teachers and seven open-ended questions for determination of their opinions on the educational program of traffic safety course in the fourth grades. Descriptive analysis is used to analyze the data. Mills (2003) stated that validity and reliability concepts are in nature of concepts specific to quantitative researches and conflict with basic principles and basic paradigm of the qualitative researches. Therefore, in this research, instead of validity and reliability concepts, concepts of credibility, transferability, consistency and verifiability are used. In order to ensure credibility in the research, the research has been presented to a faculty member, who has qualitative research experience, and arrangements have been made in accordance with the opinions of the expert; for ensuring transferability of the research data have been described in details, direct quotes from the participants have been made and presented in a way the reader could understand; for increasing consistency, all of the findings obtained in the research have been directly presented to the reader without comments and generalizations, and for providing verifiability, raw data and coding are kept by the researchers to allow examination of those concerned.

Findings

According to the findings, teachers indicated that the students gained knowledge that they would use in their daily lives from the educational program of the traffic safety course for the primary school 4th grade, gains were in accordance with the levels of the students, contents of the units and texts in the schoolbooks were suitable for the level of the students, tools used in the process of teaching and learning were insufficient, they used supplementary measurement-assessment tools (performance, project scale, portfolio, etc.), equipment related to the course must be supplied.

Discussion and Conclusion

Most of the teachers stated that the students gained information from the traffic safety course that they could use in their daily lives. Units, such as "Traffic Safety", "Traffic Knowledge" and "First Aid", included in the curriculum of the traffic safety course contain information that the students will use in their daily lives. Therefore, it is thought that the teachers expressed such an opinion. The teachers indicated that thanks to this course, the students became familiar with the traffic rules. One of the goals of the traffic safety curriculum is to teach traffic rules to the students. In fact, fourth grade traffic safety curriculum contains gains covering traffic rules. It can be said that the teachers expressed such an opinion for this reason. Most of the teachers

stated that the gains were in accordance with the level of the students. Educational attainments must be prepared by considering the levels of the students. Otherwise, there could be problems in gaining these attainments and goal of the educational program may not be achieved. In our research, statements of most of the teachers regarding appropriateness of the gains of the units in the traffic safety curriculum of the fourth grades to the levels of the students are assessed positively by the researchers. When some of the studies (Bal and Artut, 2013; Kazu and Aslan, 2012) are examined, educational attainments are found to be in accordance with the levels of the students. The teachers indicated that units are appropriate to the levels of the students. Preparation of the content according to the levels of the students may ensure giving the gains easily. In the research by Guven (2008), class teachers stated that the content of the new primary school programs are appropriate to the levels of the student. Teachers indicated that the texts in the schoolbooks are in line with the levels of the students. It is generally acceptable that primary school fourth grade students are in the period of concrete actions. Therefore, in selection of the texts included in the schoolbooks of the traffic safety course of the primary school, cognitive development of these students must be taken into account. Most of the teachers stated that equipment that could be used in the learning-teaching process were insufficient. For achieving an effective instruction, using tools in the learning-teaching process is of great importance. Moreover, it is known that use of tools in the learning-teaching process facilitates students learning. However, in this study, it has been understood that the equipment that can be used in the traffic safety course of the fourth grades were insufficient. This may cause failure of giving an efficient training and make student learning difficult. In parallel with this finding, also in the researches made by Tarman, Ergur and Eryıldız (2012) and Aykac (2007), insufficiency of the equipment was found as a result. Most of the teachers indicated that they used supplementary measurement-assessment (performance, project scale, portfolio, etc.) tools. In the measurement-assessment dimension of the educational programs developed based on constructivism approach in 2005-2006 academic year, it is stated that supplementary measurement-assessment tools must be used. Statement of the majority of the teachers regarding their use of more supplementary measurement-assessment tools in the traffic safety course of the fourth grades has been assessed positively by the researchers. Also in the research conducted by Yildirim and Ozturk (2009), teachers indicated that they used supplementary measurement-assessment tools suggested in the program. Teachers have developed a suggestion for supply of equipment. It was mentioned above that, the teachers experienced problems mostly due to insufficiency of the tools in the learning-teaching process. It is thought that the teachers have developed such suggestion based on this issue.

Recommendations

Based on the results of the research, following suggestions have been developed:

- *Gains of the traffic safety curriculum for the primary school fourth grades should be reviewed and revised by considering student development, environmental conditions and facilities of the schools.*
- *Preparing the course and study books for the traffic safety course of the primary school fourth grades in accordance with the levels of the students will be beneficiary.*
- *Organization of the activities included in the traffic safety curriculum of the primary school fourth grades by considering development characteristics of the students will contribute to the applicability of the program.*